

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2015

***Rezumat
Versiunea RO***

REZUMAT

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2015: pentru UE în ansamblu, rezultatele în materie de inovare au stagnat în decursul anului trecut.

Impactul crizei economice a devenit vizibil în mai multe state membre care au înregistrat o diminuare a performanțelor în materie de inovare în comparație cu anul trecut.

Ediția de anul trecut a arătat că există semne pozitive întrucât performanțele în materie de inovare s-au îmbunătățit iar procesul de recuperare a decalajului în cazul țărilor mai puțin inovatoare a fost reluat după un recul în urmă cu doi ani. Ediția de anul acesta prezintă un tablou neomogen, cu 13 de state membre care prezintă o scădere a performanțelor în materie de inovare și 15 state membre ale căror performanțe se ameliorează în raport cu anul trecut. Cu toate acestea, diferențele se estompează între diferitele state membre: rezultatele în materie de inovare au continuat să convergă în 2014, urmând tendința reluată anul trecut.

Opt dimensiuni ale inovării și 25 de indicatori analizează performanțele sistemului de inovare al UE...

Cadrul de cuantificare utilizat în Tabloul de bord al Uniunii inovării distinge 3 tipuri principale de indicatori și 8 dimensiuni ale inovării constituind în total 25 indicatori diferiți.

Indicatorul „**factori favorizanți**” înglobează principalii vectori ai performanței în materie de inovare care sunt externi întreprinderilor și acoperă 3 dimensiuni ale inovării: *resurse umane, sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive, precum și finanțări și sprijin*. „**Activități ale întreprinderilor**” captează eforturile de inovare la nivelul întreprinderii, grupate în 3 dimensiuni ale inovării: *investiții ale întreprinderilor, colaborări și spirit antreprenorial și active intelectuale*. „**Rezultatele**” cuprind efectele activităților de inovare ale societăților în 2 dimensiuni ale inovării: *„inovatori” și „efecte economice”*.

... iar statele membre sunt clasificate în patru grupuri de performanță pe baza performanțelor lor medii în materie de inovare.

Pe baza performanțelor medii în materie de inovare, statele membre se încadrează în patru grupuri diferite de performanță:

- Danemarca, Finlanda, Germania și Suedia sunt „*lideri în materie de inovare*”, ale căror rezultate în materie de inovare sunt net superioare mediei UE;
- Austria, Belgia, Franța, Irlanda, Luxemburg, Țările de Jos, Slovenia și Regatul Unit sunt „*adepti ai inovării*” având performanțe în materie de inovare deasupra mediei sau apropiate de media UE;
- Performanțele Croației, Ciprului Republicii Cehe, Estoniei, Greciei, Ungariei, Italiei, Lituaniei, Maltei, Poloniei, Portugaliei, Slovaciei și Spaniei sunt inferioare mediei UE. Aceste țări sunt „*inovatori moderați*”.
- Bulgaria, Letonia și România sunt „*inovatori modești*” având rezultate în materie de inovare semnificativ mai scăzute decât media UE.

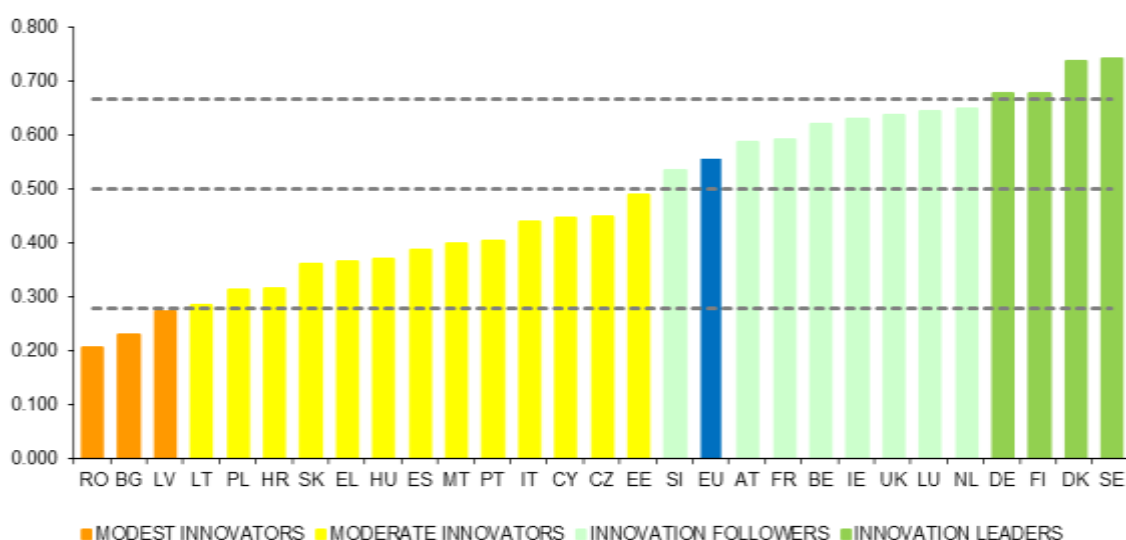
Sistemul de inovare al Suediei se află încă o dată pe prima poziție din UE iar ansamblul clasamentului rămâne relativ stabil...

Suedia dispune încă o dată de sistemul de inovare cel mai performant din UE, fiind urmată de Danemarca, Finlanda și Germania. În ansamblu, componența grupurilor de performanță a rămas relativ stabilă comparativ cu ediția precedentă a tabloului de bord al Uniunii inovării, Cipru și Estonia fiind singurele țări care au schimbat grupul, în cazul lor, trecând de la poziția de „adepti ai inovării” la „inovatori moderați”.

... dar numeroase schimbări sunt observate în interiorul grupurilor de performanță.

Ca în fiecare an, există numeroase oscilații ascendente și descendente în interiorul fiecărui grup de performanță. Finlanda și Germania au schimbat locurile în cadrul clasificării „lideri în materie de inovare”. În cadrul indicatorului „adepti ai inovării”, Țările de Jos au înlocuit Luxemburgul, clasându-se pe primul loc la această categorie, Regatul Unit și Irlanda au depășit Belgia, iar Austria și Franța au schimbat locurile în clasament. Printre inovatorii moderați, Estonia este țara cea mai performantă, urmată de Republica Cehă care a devansat Italia și Cipru. Malta a urcat mai multe poziții în clasament iar Grecia și Spania au coborât ambele cu două poziții în timp ce Lituania și Polonia au schimbat locurile în clasament. În rândul inovatorilor modești, Letonia a înlocuit România în prima poziție și se situează foarte aproape de grupul statelor cu cele mai bune performanțe.

Figura 1: Performanțele statelor membre ale UE în materie de inovare

Țările cele mai inovatoare au echilibrat sistemele de inovare cu puncte tari în toate dimensiunile ...

Țările cele mai inovatoare sunt cele mai performante în toate dimensiunile: de la contribuții în inovare și cercetare, trecând prin activități de inovare ale întreprinderilor până la rezultate ale inovării și efecte economice, ceea ce reflectă un sistem național echilibrat în materie de cercetare și inovare. Liderii în materie de inovare prezintă cea mai mică variație în performanțele lor în toate cele opt dimensiuni ale inovării: aceasta înseamnă că în toate dimensiunile, performanțele liderilor în materie de inovare, Suedia, Danemarca, Germania și Finlanda nu sunt prea diferite. Liderii în materie de inovare ocupă de asemenea vârful clasamentului și se situează în mod clar deasupra mediei UE. Numai pentru a doua dimensiune „sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive”, Germania obține un punctaj ușor mai scăzut decât media UE, iar pentru a opta dimensiune „efecte economice” Finlanda și Suedia înregistrează un punctaj ușor mai scăzut decât media UE.

... dar alte țări obțin punctaje de vârf în dimensiuni individuale.

Cu toate acestea, alte țări ajung la partea superioară a clasamentului atunci când examinăm fiecare dimensiune în mod separat. Suedia, Irlanda, Finlanda și Regatul Unit sunt în topul clasamentului în dimensiunea „resurse umane”; Țările de Jos, Suedia și Danemarca ocupă primele poziții în clasament în „sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive”; Estonia, Danemarca, Finlanda și Suedia, au cele mai bune performanțe în „finanțe și sprijin”; Germania, Suedia, Estonia și Finlanda obțin cele mai bune rezultate în ceea ce privește „investiții ale întreprinderilor”; Belgia,

Regatul Unit și Danemarca sunt cele mai performante în „colaborări și spirit antreprenorial”; Suedia, Danemarca, Finlanda și Germania ocupă poziții de vârf în „active intelectuale”; Irlanda, Luxemburg și Germania sunt cele mai performante în dimensiunea „inovatori”; iar Irlanda, Danemarca și Luxemburg ating cele mai bune rezultate în dimensiunea „efecte economice”.

Pentru o perioadă mai lungă de opt ani, UE a continuat să își îmbunătățească performanțele în materie de inovare, iar Letonia, Bulgaria și Malta sunt liderii ai creșterii inovării...

În ansamblu, rata de creștere anuală medie a rezultatelor în materie de inovare în UE a atins 1,0 % pentru perioada de opt ani (2007-2014) analizată, majoritatea statelor membre îmbunătățindu-și performanțele în materie de inovare. Letonia, Bulgaria și Malta sunt liderii creșterii inovării. Pentru un mic număr de state membre nu s-a înregistrat nicio îmbunătățire a performanțelor în materie de inovare. Pentru Luxemburg, Finlanda și Grecia, ratele de creștere anuală medii sunt doar pozitive, rata pentru Cipru este ușor negativă, iar pentru Spania și România ratele medii anuale de creștere sunt în mod clar negative.

... dar există de asemenea diferențe de creștere în materie de inovare și în cadrul grupurilor ...

În grupul „liderilor în inovare”, performanțele de-a lungul perioadei de opt ani s-au îmbunătățit în cea mai mare măsură pentru Danemarca, în timp ce rezultatele Finlandei au avut cel mai scăzut ritm de îmbunătățire. Slovenia este „adepta inovării” cu cea mai rapidă creștere, în timp ce Luxemburg a înregistrat cea mai lentă creștere. În cadrul grupului de „inovatori moderați”, Malta și Republica Cehă și-au îmbunătățit cel mai mult performanțele, în timp ce rezultatele pentru Spania și Cipru s-au înrăutățit. În rândurile „inovatorilor modești”, progresele cele mai importante înregistrate în materie de inovare sunt înregistrate în Letonia și Bulgaria, în timp ce în România a avut loc un declin puternic de performanță.

... și decalajul dintre statele membre legat de inovare se reduce lent.

Performanțele în materie de inovare între statele membre tind spre convergență dar, din cauza unei creșteri semnificative a decalajelor de performanță înregistrate în urmă cu 3 de ani, diferențele între performanțele statelor membre se situează în continuare la un nivel relativ ridicat. Acest proces de convergență este, de asemenea, observat în cadrul grupurilor de *adepti ai inovării și inovatori moderați*, țări dar pentru *liderii în materie de inovare*, diferențele între țările din acest grup au rămas aceleași iar pentru *inovatori modești*, diferențele dintre țări s-au accentuat.

Cu toate acestea, față de anul trecut, inovarea nu s-a îmbunătățit ...

O comparație directă cu rezultatele ediției de anul trecut nu este posibilă întrucât au fost aduse un număr de schimbări în cadrul de cuantificare, dar o comparație cu performanțele în materie de inovare, astfel cum ar fi fost anul trecut, folosind același cadru de măsurare arată că performanțele în materie de inovare au cunoscut un declin pentru 13 de state membre, în special pentru România, Cipru, Estonia, Grecia și Spania. Pentru UE în ansamblu, performanța privind inovarea nu s-a schimbat și pentru 15 de state membre aceasta s-a îmbunătățit, în special în ceea ce privește Malta, Letonia și Bulgaria.

... care este în principal cauzată de o scădere a activităților de inovare, măsurate prin ancheta comunitară privind inovarea ...

Performanța a scăzut în special pentru acești indicatori, pe baza celor mai recente date pentru 2012 din ancheta comunitară privind inovarea (CIS). Pentru 21 state membre s-a înregistrat o scădere în cota vânzărilor ca urmare a unor noi produse inovatoare, pentru 21 de state membre, ponderea IMM-urilor care au introdus un produs sau proces de inovare a scăzut, iar pentru 20 state membre, ponderea IMM-urilor care au

introdus o inovare în materie de organizare și marketing a scăzut. Fără utilizarea ultimelor date CIS 2012, performanța s-ar fi agravat doar pentru 7 de state membre. De asemenea, în ceea ce privește co-publicațiile aparținând sectorului public-privat și investițiile cu capital de risc performanța a scăzut pentru 24 și, respectiv, 16 state membre.

... dar ar putea fi, de asemenea, rezultatul unui efect întârziat al crizei economice asupra activităților comerciale.

Reducerea întreprinderilor cu activități de inovare, o activitate redusă în interacțiunile între sectorul public și cel privat, astfel cum este măsurată de co-publicațiile aparținând sectorului public-privat și scăderea investițiilor cu capital de risc semnaleză în ansamblu un posibil efect negativ al crizei economice asupra activităților comerciale.

La un nivel european mai larg, Elveția a confirmat poziția sa de vârf depășind toate statele membre ale UE ...

Ținând seama de țările europene din afara UE, Elveția își confirmă și în acest an poziția sa de lider al inovării în toate categoriile continuând să depășească toate statele membre ale UE și prezentând cele mai bune rezultate în cel puțin șase indicatori. Dar performanțele în materie de inovare ale Elveției s-au îmbunătățit într-un ritm mult mai lent decât cel al UE. Islanda este unul din *adeptii inovării* cu o performanță superioară mediei UE, Norvegia și Serbia sunt *inovatori moderați* iar Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și Turcia sunt *inovatori modești*. Atât pentru Serbia cât și Turcia, inovarea s-a îmbunătățit puternic cu rate de creștere anuală medii de peste 6 %.

... și pe plan internațional Coreea de Sud și SUA își apără pozițiile de inovatori de vârf mondiali.

Examinând rezultatele sistemelor de inovare într-un context mondial, Coreea de Sud, SUA și Japonia sunt lideri detașați în materie de performanță în raport cu UE. Coreea de Sud depășește UE cu 24 %, Statele Unite cu 22 % și Japonia cu 14 %. În timp ce decalajul între UE, pe de o parte și SUA și Japonia, pe de altă parte, se reduce, acesta se lărgeste în ceea ce privește Coreea de Sud.

Principalii lideri ai inovării, și anume SUA, Japonia și Coreea de Sud, domină UE în special în indicatori care măsoară activitatea întreprinderilor cum ar fi cheltuieli ale întreprinderilor în domeniul cercetării și dezvoltării, co-publicații aparținând sectorului public-privat și cereri de brevete PCT, dar și în ceea ce privește nivelul de educație atins, astfel cum este măsurat prin procentajul din populație care a absolvit studii universitare.

În comparație cu alți parteneri cheie la nivel internațional, UE continuă să domine pe planul performanței Australia și Canada ale căror rezultate înregistrează 66 % și, respectiv, 75 % din nivelul UE. Avantajul în ceea ce privește performanța este încă și mai mare în comparație cu țările BRICS (Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud). Acest avantaj este stabil sau chiar în creștere pentru aproape toate țările BRICS, cu excepția Chinei. Chiar dacă actuala performanță în materie de inovare a Chinei se află la 49 % din nivelul UE, ea continuă să depășească decalajul printr-o creștere mai accelerată decât cea a UE.